

Krysař

Viktor Dyk

O autorovi:

Viktor Dyk, český spisovatel, politický aktivista a politik začátku dvacátého století, pocházel z Pšovce u Mělníka. Na gymnáziu jej učil i Alois Jirásek. Během první světové války se zapojil do protirakouského odboje, později spoluzakládal Československou národní demokracii, za kterou byl zvolen do Národního shromáždění. Byl nacionalistou, přispíval i do časopisu Vlajka nechvalně proslulého během druhé světové války.

Žánr:

Novela.

Hlavní postava:

Postava Krysaře je velmi tajemná. Pokud má jméno, v knize není zmíněno. Je na okraji společnosti a straní se ostatních lidí, nemá domov a rodinu. Jeho mysl se začíná měnit setkáním s Agnes, ale na konci knihy dojde k extrémnímu závěru jeho touhy po spravedlnosti a morálce.

Děj:

Do města Hannelm zamořeného krysami přichází Krysař. Muž, který zapíská na píšťalku a – přestože lidé nic neslyší – jdou za ním krysy, které zavede do potoka. Přestože jej město potřebuje, kvůli jeho tajemné moci se jej všichni bojí. I přesto se do něj ale zamiluje Agnes, která je ale už zasnoubená s Kristianem. Krysař zjišťuje hrabivost a nečestnost obyvatel Hannelmu. Setká se s Faustem, který se jej iluzemi neúspěšně pokouší získat na stranu d'ábla. Městští konšelé mu odmítnou zaplatit odměnu za vyhnání krys, protože podle nich nelze dokázat, že to udělal on. Mnohem hlubší ránou je ale sebevražda Agnes skokem do propasti, když zjistí, že čeká dítě s Kristianem. Poté se Krysař rozhodne vyčistit město nejen od krys, ale i od mravních nečistot. Když zahraje na svou píšťalku, v lidech se probudí všechny jejich touhy a jdou za ním do propasti. Jedinou výjimkou je prostý rybář, který je lidmi opovrhován, protože pomalu myslí, a malé dítě.

Hodnocení:

Podle mého názoru je kniha extrémně ostrým kontrastem ke zbytku toho, co se označuje jako klasika. Vypovídající je i na prózu malá délka. Děj je velmi poutavý, autor nepoužívá zbytečný popis, je velmi stručný a věcný. Má spád, je téměř bez odboček a přímé filozofie, ale přesto je zejména závěr velmi emotivní. I přes to, že Krysař zavíní smrt celého města, je stále kladným hrdinou, se kterým se lze ztotožnit. Jde o knihu, která se čte jedno odpoledne, ale v hlavě zanechá myšlenky k přemýšlení na opravdu dlouhou dobu.